

YM MATER DEDDF LLYWODRAETH LEOL 2000
A RHEOLIADAU LLYWODRAETH LEOL (SWYDDOGAETHAU SWYDDOGION
MONITRO A PHWYLLGORAU SAFONAU) (CYMRU) 2001 (FEL Y'U DIWYGIWYD)

AC
YM MATER Y CYNGHORYDD IAIN MCINTOSH,
AELOD O GYNGOR SIR POWYS

AC YM MATER Y CYNGHORYDD IAIN MCINTOSH
CYN-AELOD O AWDURDOD PARC CENEDLAETHOL BANNAU BRYCHEINIOG

CYNGOR SIR CEREDIGION
PWYLLGOR MOESEG A SAFONAU

HYSBYSIAD O BENDERFYNIAD

23 Awst 2024

Cefndir

- Ystyriodd Pwyllgor Moeseg a Safonau'r Cyngor ("y Pwyllgor") adroddiad gan y Swyddog Monitro, ynghyd â'i ddogfennau, a chafodd gyflwyniadau hefyd gan gynrychiolwyr yr Ombwdsmon, y Cynghorydd/cyn-Gynghorydd Iain McIntosh a thystion perthnasol mewn perthynas â chanfyddiadau'r ymchwiliad (cyfeirnod achos 202201445/202202498) ac unrhyw honiad bod y Cynghorydd/cyn-Gynghorydd Iain McIntosh wedi methu neu y gallai fod wedi methu â chydymffurfio â'r Codau perthnasol. Ymddygiad a gynhwysir yn adroddiad ymchwiliad Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru dyddiedig 20 Tachwedd 2023 a gynhaliwyd o dan Adran 69 Deddf Llywodraeth Leol 2000, a gwnaeth y Pwyllgor benderfyniad terfynol.
- Yn unol â Rhan III Deddf Llywodraeth Leol 2000, mabwysiadodd Cyngor Sir Powys ac Awdurdod Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog God Ymddygiad ar gyfer Aelodau, a oedd wedi'i gynnwys yn adroddiad yr Ombwdsmon dyddiedig 20 Tachwedd 2023.
- Roedd y Cynghorydd/Cyn-Gynghorydd Iain McIntosh ("yr Aelod") wedi llofnodi ymrwmiadau i gadw at y Codau Ymddygiad perthnasol.
- Mae Rhan 5 Dogfen S Cyfansoddiad Cyngor Sir Ceredigion ("y Cyngor") yn nodi'r weithdrefn ("Gweithdrefnau'r Gwrandawriadau") ar gyfer ymdrin â honiadau a wneir yn erbyn Cyngorwyr ac a gyfeirir (gan yr Ombwdsmon) at y Pwyllgor Moeseg a Safonau.
- Diben ymchwiliad yr Ombwdsmon yw penderfynu a dorrwyd y Cod Ymddygiad ac, os felly, cyfeirio'n ôl at y Pwyllgor Safonau perthnasol i'w benderfynu, ac os tybir bod hynny'n angenrheidiol, gosod sanctsiwn.
- Roedd yr Ombwdsmon wedi penderfynu y gallai'r Aelod fod wedi torri Codau Ymddygiad Priodol Cyngor Sir Powys ac Awdurdod Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog, yn benodol, paragraffau 4(b) a 7(a) sy'n datgan:

"4. Rhaid ichi —

(a) gyflawni eich dyletswyddau a'ch cyfrifoldebau gan roi sylw dyladwy i'r egwyddor y dylid cael cyfle cyfartal i bawb, waeth beth fo'u rhyw, hil, anabled, cyfeiriadedd rhywiol, oedran neu grefydd;

(b) dangos parch ac ystyriaeth tuag at eraill; ”

"7. Rhaid ichi beidio — (a) yn rhinwedd eich swydd swyddogol neu fel arall, ddefnyddio neu geisio defnyddio eich swydd yn amhriodol i roi neu sicrhau mantais i chi eich hun, neu unrhyw berson arall, neu greu neu osgoi anfantais i chi eich hun, neu unrhyw berson arall;"

7. Cyfeiriodd yr Ombwdsmon ei hadroddiad o'r ymchwiliad at Swyddogion Monitro Cyngor Sir Powys ac Awdurdod Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog i'w ystyried gan eu Pwyllgor Safonau perthnasol.

8. Ar 1 Mai 2024, nododd Pwyllgor Moeseg a Safonau Cyngor Sir Ceredigion (y Pwyllgor) dderbyniad gan y Swyddog Monitro :

- o drosglwyddo'r mater hwn oddi wrth Bwyllgor Safonau Cyngor Sir Powys
- o drosglwyddo'r mater hwn o Bwyllgor Safonau Awdurdod Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog

9 Ar 1 Mai 2024, penderfynodd y Pwyllgor, yn unol â pharagraff 22 Gweithdrefn Gwrandawiadau, ac yn unol â Rheol 7 o Reoliadau 2021, fod y Pwyllgor hefyd yn penderfynu;

- bod tystiolaeth a allai fod yn gyfystyr â methiant i gydymffurfio â Chodau Ymddygiad Priodol Cyngor Sir Powys ac Awdurdod Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog, ac
- y dylid rhoi cyfle i'r Aelod wneud sylwadau naill ai ar lafar neu'n ysgrifenedig mewn perthynas â chanfyddiadau'r ymchwiliad ac unrhyw honiad ei fod wedi methu, neu y gallai fod wedi methu, â chydymffurfio â'r Cod Ymddygiad.

Y Gwrandawriad

10 Yn y Gwrandawriad Terfynol ar 23 Awst 2024, Cyflwynodd Swyddog Monitro'r Cyngor a oedd yn cynghori'r Pwyllgor, ei hadroddiad. Roedd yr Aelod yn bresennol o bell.

11 **Cam Cyntaf - Materion rhagarweiniol**

Ystyriodd y Pwyllgor faterion rhagarweiniol gan gynnwys gohebiaeth a dogfennau perthnasol a thystion yn unol â gweithdrefn Gwrandawriad y Pwyllgor (para 37).

Penderfynodd y Pwyllgor:

a) mabwysiadu gweithdrefn Cyngor Sir Ceredigion fel y nodir yn Rhan 5 Dogfen S o'r Cyfansoddiad (y "Weithdrefn Gwrandawiadau")

b) ar ôl cymhwyso'r prawf budd y cyhoedd,

i) nad oedd rhai dogfennau i'w cyhoeddi gan eu bod yn cynnwys gwybodaeth esempt fel y'i diffinnir ym mharagraffau 12 o Ran 4 Atodlen 12A Deddf Llywodraeth Leol 1972 fel y'i diwygiwyd gan y Llywodraeth Leol (Mynediad at wybodaeth) (Amrywio) ac oherwydd y ffactor hwn, mae budd y cyhoedd o ran cynnal y wybodaeth yn gorbwyso budd y cyhoedd wrth ddatgelu'r wybodaeth ar hyn o bryd.

ii) er y dylai'r gwrandawriad ddigwydd yn gyhoeddus oni bai bod rheswm da dros wahardd y cyhoedd (Gweithdrefn Gwrandawiadau para 33) a/neu resymau dilys dros beidio â gwneud hynny i hybu hyder y cyhoedd mewn

bywyd cyhoeddus (para 1.24 Canllawiau Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru), ar ôl ystyried sylwadau gan yr Aelod, a chynrychiolydd yr Ombwdsmon, dylai gweddill y gwrandawriad (ac eithrio penderfyniadau) ddigwydd mewn sesiwn breifat, er mwyn cynnal cyfrinachedd y wybodaeth sensitif, lle'r oedd risg y datgelir gwybodaeth sensitif hebddo

c) gohirio'r penderfyniad ynghylch a ddylid clywed tystiolaeth gan dyst yr Aelod tan y cam Canfod Ffeithiau.

12 Ail Gam - Canfyddiadau Ffeithiol

Ystyriodd y Pwyllgor adroddiad ysgrifenedig yr Ombwdsmon, a gohebiaeth a dogfennau pellach a gyflwynwyd gan yr Aelod a'r Ombwdsmon yn unol â gweithdrefn Gwrandawriad y Pwyllgor (paragraffau 38-44). Bu'r Pwyllgor hefyd yn ystyried cyflwyniadau llafar cynrychiolydd yr Ombwdsmon, yr Aelod, a thyst ffeithiol, roedd pawb yn bresennol o bell.

13 Gwnaeth y Pwyllgor ganfyddiadau ffeithiol mewn perthynas â ffeithiau a oedd yn destun anghydfod ar gydbwysedd tebygolrwydd yn unol â gweithdrefn Gwrandawriad y Pwyllgor (paragraffau 45-51).

14 Cyfnod 3 - Cod Ymddygiad ar gyfer Aelodau

Canfu'r Pwyllgor ar sail tebygolrwydd bod ymddygiad yr Aelod wedi torri'r paragraffau canlynol o God Ymddygiad Cyngor Sir Powys ar gyfer Aelodau a Chod Ymddygiad Cyngor Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog ar gyfer Aelodau:

"4 Rhaid i chi-;

(b) ddangos parch ac ystyriaeth tuag at eraill

"7. Rhaid ichi beidio — (a) yn rhinwedd eich swydd swyddogol neu fel arall, ddefnyddio neu geisio defnyddio eich swydd yn amhriodol i roi neu sicrhau mantais i chi eich hun, neu unrhyw berson arall, neu greu neu osgoi anfantais i chi eich hun, neu unrhyw berson arall;"

15 Camau i'w cymryd /Sanctsiynau

Yn unol â gweithdrefn Gwrandawriad y Pwyllgor (paragraffau 52-56), penderfynodd y Pwyllgor:

a) Mewn perthynas â'r mater sy'n ymwneud â Chyngor Sir Powys', penderfynodd y Pwyllgor, yn unol â hynny, arfer ei bŵer o dan Reoliad 9 Rheoliadau Ymchwiliadau Llywodraeth Leol (Swyddogaethau Swyddogion Monitro a Phwyllgorau Safonau) (Cymru) 2001, fel y'u diwygiwyd, y dylid ceryddu'r Aelod.

b) Mewn perthynas â'r mater sy'n ymwneud ag Awdurdod Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog, penderfynodd y Pwyllgor, yn unol â hynny, arfer ei bŵer o dan Reoliad 9 Rheoliadau Ymchwiliadau Llywodraeth Leol (Swyddogaethau Swyddogion Monitro a Phwyllgorau Safonau) (Cymru) 2001, fel y'i diwygiwyd, y dylid ceryddu'r Aelod.

16 Apêl

17 Ar yr adeg hon yn y trafodion nid oes hawl i apelio yn erbyn penderfyniad y Pwyllgor Moeseg a Safonau, gan fod y cyfnod apelio o 21 diwrnod wedi dod i ben ar y 3/10/24

18 Yn unol â Rheoliadau Ymchwiliadau Llywodraeth Leol (Swyddogaethau Swyddogion Monitro a Phwyllgorau Safonau) (Cymru) 2001 (fel y'u diwygiwyd) ("y Rheoliadau") a pharagraff 67 Gweithdrefn Gwrandawiadau, hysbysir yr Aelod, yr Achwynydd ac Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru o benderfyniad y Pwyllgor gan yr Hysbysiad o Benderfyniad hwn.

Llofnodi

Caryl Davies
Cadeirydd, ar ran Pwyllgor Moseg a Safonau Cyngor Sir Ceredigion

Dyddiedig 4 Hydref 2024